

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa „Konsorcjum A.” S.A. w K.

przeciwko A. K. i M. K.

o uznanie czynności prawnych za bezskuteczne,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 lipca 2011 r.,

zażalenia pozwanej A. K. na orzeczenie o kosztach, zawarte w pkt. III wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 24 marca 2011 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego w sprawie dotyczącej roszczenia powoda skierowanego przeciwko A. K.

Uzasadnienie

Postanowieniem zawartym w punkcie III wyroku z 24 marca 2011 r. Sąd Okręgowy zniósł wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego pomiędzy stronami, jako podstawę tego rozstrzygnięcia wskazując art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. W punkcie I i II tego wyroku Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu powództwa o uznanie za bezskuteczną małżeńskiej umowy majątkowej i oddalił apelację pozwanych w pozostałym zakresie.

W zażaleniu na postanowienie z 24 marca 2011 r. pozwana A. K. zarzuciła, że zostało ono wydane z naruszeniem: - art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 109 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i zaniechanie zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania w sytuacji, gdy w całości wygrała ona sprawę, zaś z drugą pozwaną łączył ją jedynie stosunek współuczestnictwa formalnego; -art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez wzajemne zniesienie kosztów postępowania apelacyjnego pomimo uwzględnienia apelacji skarżącej i oddalenia powództwa w stosunku do niej. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie na jej rzecz od powódki kwoty 1.800,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w każdym zaś wypadku – o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne. Skarżąca trafnie zauważyła, że z M. K. łączy ją stosunek współuczestnictwa biernego o charakterze formalnym, nie zaś materialnym. Nie ulega wątpliwości, że udział każdego współuczestnika w sprawie powinien być w tym wypadku oceniany stosownie do jego roszczenia, zaś wynagrodzenie należne reprezentującemu go pełnomocnikowi procesowemu powinno zostać przyznane na podstawie ogólnej regulacji art. 109 § 2 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. Z poglądem tym nie pozostaje w sprzeczności stanowisko Sądu

Najwyższego wyrażone w uchwale z 30 stycznia 2007 r., III CZP 130/06 (OSNC 2008, nr 1, poz. 1, BSN 2007, nr 1, poz. 15) i przyjęte w późniejszych orzeczeniach, zgodnie z którym pełnomocnikowi reprezentującemu kilku współuczestników należy się wynagrodzenie w jednokrotnej wysokości. Sąd Najwyższy wyraźnie ograniczył bowiem to stanowisko do pełnomocnictwa materialnego (art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c.). Odnoszenie tej reguły do współuczestnictwa formalnego byłoby niemożliwe, wobec połączenia w postępowaniu kilku autonomicznych roszczeń, wykazujących jedynie podobieństwo, nie zaś tożsamość, w zakresie podstawy faktycznej i prawnej.

Skarżąca trafnie też podnosi, że w okolicznościach sprawy brak jest podstaw do zastosowania wobec niej art. 100 zd. 1 k.p.c. i wzajemnego zniesienia na tej podstawie kosztów postępowania apelacyjnego. W wyniku oddalenia powództwa o uznanie za bezskuteczną małżeńskiej umowy majątkowej jej żądanie zostało bowiem uwzględnione w całości, a powódka uległa w tym zakresie co do całości swojego roszczenia procesowego. W konsekwencji, Sąd Okręgowy błędnie zastosował w tym wypadku art. 100 zd. 1 k.p.c., mimo niespełnienia warunku „częściowego tylko uwzględnienia żądań”, należącego do hipotezy tego przepisu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.